

DE OEVERZWALUW IN ONS WERKGEBIED: STIJGENDE LIJN IN 1993

Dick A.Jonkers

Het aantal broedparen van de Oeverzwaluw in het onderzoekgebied van de vogelwerkgroep bevindt zich nog steeds in een stijgende lijn. In 1993 werden 148 nesten in vier kolonies geteld.

Populatiegegevens.

De vorig jaar voor het eerste bezette kolonie in een gronddepot aan de A1 bij het Amsterdam-Rijnkanaal boven Weesp breidde zich uit en splitste zich in twee subkolonies van resp. 18 en 15 nesten. In 1992 waren hier 12 nesten aanwezig en de toename betekent dus bijna een verdriedubbeling.

In juni werden voortdurend tientallen Oeverzwaluwen bij hoge bouwzandhopen aan de westzijde van Muiderberg gesignaleerd. Door werkzaamheden en afgravingen kregen de zwaluwen geen kans om tot het graven van een nestgang over te gaan. Het gronddepot aan de Muidertrekvaart bij Muiderberg had eveneens een wat grotere bezetting. Op 2 juni waren 68 nestholen bezet en op 29 juni waren dit er 89 (1992: 85).

Van de 143 gaten in de kunstwand aan de Oostdijk bij Naarden, die voor het broedseizoen werd voltooid, was er niet een bezet. Deze wand moet een alternatief vormen voor de Oeverzwaluwen die nu nog het gronddepot in Muiderberg bewonen. Rijkswaterstaat heeft deze grond nodig en hoopt, dat de zwaluwen zich in de kunstwand gaan vestigen. Begin juli bleek dat er al zand onder aan de wand was weggehaald. De reden waarom de wand nog niet werd bezet is onduidelijk. Vroeger hebben er in dit voormalige depot al eens Oeverzwaluwen gebroed. Mogelijk spelen de plastic pijpen, die men in de wand heeft laten zitten een rol. Oeverzwaluwen graven zelf hun nestgang en het plastic zou een afwerende werking gehad kunnen hebben. Aan Rijkswaterstaat is geadviseerd de pijpen te verwijderen.

In de wand in de voormalige groeve Oostermeent waren op 2 juni 14 gaten bewoond. Op 30 juni waren dat er 16 (1992: 24). De grote zandhoop die voor een deel van de kolonie ligt is nog niet weggehaald. Ook dit jaar werden geregeld spelende kinderen op deze hoop aangetroffen. Een brief aan de gemeente Blaricum om de hoop te verwijderen leverde geen direct resultaat op. De gemeente is van mening, dat het positieve effect is, dat de kolonie aan het zicht wordt onttrokken en de hoop veel insecten kan herbergen. Een eventuele verwijdering zou moeten worden opgenomen in het beheersplan in het kader van de Natuurbeschermingswet.

Een nieuwe kleine kolonie bevond zich bij het Eemmeer ter hoogte van het Raboes. Daar werd in 1992 in het kader van natuurontwikkeling een wandje afgegraven. In juni hadden zich daar vier paren gevestigd; begin juli was dit aantal aangegroeid tot negen.

Ringonderzoek.

Voor ringonderzoek werden in de kolonie in Muiderberg 98 exemplaren gevangen en er werden bovendien zes terugvangsten gedaan van al eerder geringde exemplaren. Hieronder bevonden zich vier vrouwtjes die het vorige jaar in de kolonie hadden gebroed en twee exemplaren, die er in 1992 waren geboren. Teurgkerend uit hun overwinteringsgebied in Afrika wisten deze Oeverzwaluwen hun oude stek dus nog uitstekend te vinden.

Een exemplaar dat in 1992 in de kolonie als eerstejaars vogel was geringd werd door een andere ringer in een kolonie bij het Drontermeer in Elburg gevangen.

Voorlichting.

Het Goois Natuurreservaat plaatste in de voormalige groeve Oostermeent op drie plaatsen borden met informatie over de Oeverzwaluwen en de kolonie en daarbij het verzoek om de vogels met rust te laten. Voor het Blaricumse dorpsblad "Hei en Wei" werd een stukje geschreven over de Oeverzwaluwen en de vraag aan ouders om hun kinderen niet bij de kolonie te laten spelen.

Half juli werden twee Belgische oeverzwaluwonderzoekers rondgeleid en gegevens uitgewisseld.

Verder kwam een delegatie van de Vogelwacht Zaanstreek op bezoek om over ervaringen te horen in verband met hun plannen om een kunstwand voor Oeverzwaluwen te creëren.

De gegevens werden verzameld door W.van der Brink, D.A.Jonkers, H.de Rooy, K.Stromer en I.van Woersem.

Oeverzwaluw

